

درسهائی از آیت الله مشکینی درس بیستم

مطالبی پیرامون سجده، شجاعت پیامبران و امامان، و...

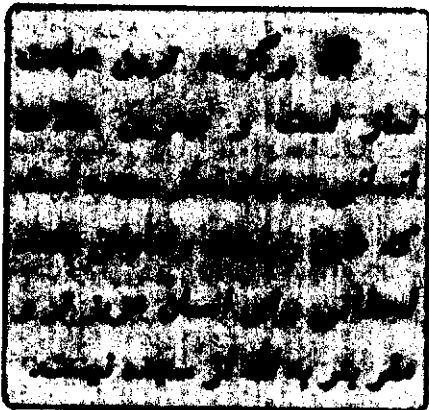
پیرامون سجده، شجاعت پیغمبرگرامی (ص)،
سرنوشت بچه های کفار در آخرت، توکل،
محکمات و مشابهات در قرآن و... از نظر شما
عزیزان خواهد گذشت.

مقدمه و رابطه سلسله درسهای عرفان عملی
در اسلام از حضرت آیت الله مشکینی، در شماره
گذشته مطالبی پیرامون تواضع خدمت برادران و
خواهران گرامی عرضه شد در این شماره نکاتی

است، برگزیده ترین عبادت نماز است و در میان نماز
بهترین حالات انسانی سجده است که طبق روایات
و فتاوی علمای لحظاتی برای انسان عزیزتر و مغربتر
به الله از سجده نیست. «قَرَّبُ مَا يَكُونُ الْعَبْدُ إِلَى اللَّهِ»
بسیار سجده کنید، سجده طولانی کنید (موسی پس
از نماز برای من سجده میکردی صورت و پیشانی
بخاک میگذاشتی. متواضع ترین حالات بشری
حالت سجده است. از جوانان صدر اول اسلام یاد
بگیرید این اویس قرنی است، پس که من این جمله
را به دوستان متذکر شده ام شرمند میشوم که این
انسان الهی، این انسان آسمانی، این پیامبر را ندیده
عاشق شده، این اسلام را از راه دور فرا گرفته و
پیاده کرده. سجده میکند، در سجده سخن میگوید.
در صحرا سجده را آنقدر طولانی میکند که مرغها به
خیال اینکه سنگی در آنجا افتاده است میایند و روی
بدن اویس قرنی میثیبتند خدا، اویس قرنی چه
میگفت. «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَلِيمُ الْكَرِيمُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
إِيمَانًا وَ تَصَدِّقًا، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ عِبَادَةً وَ رِقَّةً» دوستان
تعالی شما در تواضع در مقابل الله است. و تکیه

از گله بیرون بروی دچار گرگ میشوی، و گرگها ترا
می خورند، سعادت تو در این است که میان گله
باشی. با کمال خضوع و صمیمیت او را آوردی و
وارد گله کردی، موسی چنین حالتی در تو بود و من
تورا به عظمت انتخاب کردم، به نبوت انتخابت
کردم. پیامبر زید ای برادران و خواهران که انسان در
مقابل حوادث چگونه باید موضع گیری کند، در
مقابل دوست چه موضعی داشته باشد، در مقابل
دشمنان چه موضعی داشته باشد. بنمازم بقرآن عظیم و
عزیز که برای هر انسانی میاموزد که باید در برابر
انسانها موضع مشخص داشته باشد. در برابر حوادث
موضعگیری کنید، در مقابل مومنان موضع گیری
کنید «أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ» باشید در مقابل کفار
موضعگیری کنید «وَأَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ» باشید در
مقابل حیوان این طوری موضع گیری کنید،
عصبانی نشوید و به گناه نیافتید. مطلب دوم اینکه
ای موسی تو بعد از آنکه از نماز فارغ میشوی،
صورت به خاک میگذاری و با من سخن میگویی
(سجده مهمترین حالت انسانی در میان همه عبادتها

روزی پروردگار به حضرت موسی خطاب
میکند: «هَلْ تَتَرَى لِمَ أَخَّرْتُكَ بِالْهُدُوءِ» میدانی چرا
در میان این همه مردم ترا به پیامبری برگزیدم و
پیامبرت کردم؟ (لَا يَأْتِي) خدای من نمیدانم چرا مرا
اختیار کردی. قدیم یادم هست یک جمله میخواندم
(اینها چون سنبلش یادم نیست همینطوری میخوانم)
دو جهت ذکر شده است که یک جهت را در روایت
یاقم جهت دیگر را که قبلا یاد میکردم پیدا نکردم،
آن جهت اینست خدا فرموده: موسی پادشاه است وقتی
که شبان شعیب بودی و گوسفندان و بزها را داشتی
میچرانیدی یک بزی یا یک گوسفندی از گله بیرون
رفت و تو او را تعقیب کردی که گرگ او را نخورد
این بز دور یک تپه ای گشت تو هم دنبال این بز چند
دور این تپه را گشتی و خسته شدی، تا او را گرفتی
(علی القاعده چوپانها که برای گرفتن حیوانی
میدوند و خسته میشوند بعد از اینکه حیوان را
گرفتند چند چوب محکم به او می زنند) اما موسی تو
این حیوان را گرفتی، صورتش را بوسیدی، گشتی:
ای حیوان بی زبان من که غرضی با تو ندارم، تو اگر

گمان کن حاجت دم در است والا به خدایت بدبین شده ای. امید است انشاء الله از این جلسه ما این مطلب نصیبتان بشود که روح ما روح متواضع شود. راهش را خودش یاد می دهد گاهی به ما نامه می نویسند که اینکه گفتی راهش چیست؟ راهش فعالیت، راهش از خودش خواستن است. سجده کن و بگو خدا من می خواهم این کمال را پیدا کنم مرا به راه راست هدایت کن مگر جز اینست که روزی حداقل ده مرتبه می گویم: **وَأَقْدِمْنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ** سوال: پیامبر را از شجاعتی که فرد می شمارند در

میشنوم برادران ما درجه های جنگ با کفر میرزمند و افتخار و حماسه ها می آفرینند و تاریخ می سازند و اسلام را در دنیا بلند می کنند. پرچم اسلام را به آسمان برده و به اهتزاز در می آورند. اسرائیل را می لرزانند، ریگان را نابود می کنند. صدام را دارند نابود میکنند. شنیده میشود این ابر انسانها و ابرجوانهای مسلمان تاریخ در همان سنگها وقتی که مشغول نمازند. سجده ها میکنند، عبادتها میکنند. خوشا به سعادتتان، ای کاش من با این بدن غرضه که قدرت هیچ کاری را ندارد در میان شماها بودم و در راه هدفتان این بدش را اهدا میکردم. شما برای ما افتخار آفریدید، سجده ها شما را تعالی میبخشد. سجده ها به شما ترقی میدهد. دوستان (برادر و خواهر) مسئله را از روایات پیدا کردم اگر حاجتی داری، به در هر خانه ای که میروی، پیش هر انسانی میروی و از هر فردی حاجت می خواهی، به هر آقا و رئیس که کاغذ می نویسی، یک مطلب مهم را در برآورده شدن حاجت، در رفع نیاز و ناراحتی ات، در رفع مرضت از خاطر فراموش میکنی. من او را متذکر کنم. در میان این کوششها که باید انجام می دهی یکوقت هم یک وضوئی بگیر، از در آن مسجد خلوت که رد میشوی وارد مسجد شو، در را ببند. آنجا دو رکعت نماز بخوان و صورت به سجده بگذار و بگو **«اللّٰهُمَّ عِبْدَكَ بِيَابِكِ اِقَامْتَهُ الْخَاصَّةَ بَيْنَ يَدَيْكَ بَقَرِيَابِ اِحْسَانِكَ بَدْعَانَهُ»** پروردگارا بنده ات آمده در خانه ات خدا یا درها را زدم حاجتم برآورده نشد، خدایا بدرخانه هر کس رفتم انجام نشد. ای **«قُلْ اَللّٰهُمَّ مَا لِكِ الْاَلْمَلِكِ، تَوْتِي الْمَلِكِ مِنْ تَشَاءِ وَ تَنْزِعِ الْمَلِكِ مِنْ تَشَاءِ»** بخواه و سجده کن، مطمئن باش همچنانکه امام صادق فرمود: «اذا دعوت فظن حاجتك بالباب» هر وقت دعا کردی

میگرفت و دنیا برای ما تنگ و تاریک میشد و همه دلها متزلزل میشد. پناه به پیغمبر گرامی میرویم و عظمت او مارا نگه میداشت او در پیشاپیش بود و شجاعتش از حد بالاتر بود و همیشه شمشیر و سپر و دستگاه هم در دست داشت. شجاعتش کمتر نبود. منتهمی آقا بود این دلیل نمیشود که پیغمبر شجاعتش کمتر از دیگران بود. این آقا به من نوشته است، دستور دهید که همه روحانیت برویم به جنگ، یا بکشیم یا کشته شویم، یا خود را از دست این دشمنان نجات بدهیم. این آقا یک چنین چیزی نوشته است، این از عظمت روح این برادر یا خواهر ایجاد شده است. آفرین به شما برادران و خواهران، اما دستور بسیج عمومی و حمله به سوی جبهه از آن بنده طلبه نیست، این را امام امت اگر صلاح شد دستور میدهد و امیدوارم که انشاء الله کار به آنجا ننگد، انشاء الله برادران عزیز شما در آنجا هستید و به زودی جنگ را به نفع شما خاتمه خواهند داد و صدام خائن را به زودی نابود خواهند کرد. بله اگر یکوقت امام امت دستور بدهد این لرا ده راسخ شما (بارک الله به این لرا ده شما) انشاء الله در آن وقت بدره خواهد خورد.

سوال: آیا بچه های کفار در آخر معذب هستند یا نیستند؟

جواب: این را توجه داشته باشید که در عالم آخرت بچه ها زیانند شاید کمتر از بزرگان نباشند. بچه های کفار، بچه های غیر بالغ یهودی، نصرانی، مسیحی، عرض کنم که ضدخداایی ها کمونست ها آنان که با تمام این بچه ها از دنیا رفته اند اینها همه در یک محیط خاصی اجماع دارند. بچه های مسلمین زیر سرپرستی حضرت ابراهیم هستند حالا کار هم همینجور است الان پادام نیست و لکن این مطالب روشن است خدا بچه های کفار را به آتش ورنه

صورتی که جنگها به دست علی (ع) انجام گرفته؟
جواب: البته توجه دارید شرط پیامبر و امام بودن در هر عصر اینست که از آن فرد شجاعت، عالم تر، بزرگتر و با ایمان تر نباشد. خلوند پیامبر را انتخاب میکند که از همه شجاعت باشد و پیغمبر گرامی از علی بن ابی طالب بی تردید شجاعتی بود. علت هم این است که شما وقتی به تاریخ مراجعه می کنید، می بینید پیغمبر گرامی در هر جنگی جلوتر از همه بوده و شمشیر و سپر در دست میچنگیده است. اما نمیکت دفاع از خودش میکرد حتی گاهی علی میفرمود وقتی که جنگ خیلی شدت

✽ خدا بچه های کفار را به آتش نخواهد سوزاند زیرا که
مَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّى نَبْعَثَ رَسُولًا: ما تا به کسی فکر و عقل ندهیم، پیغمبر نفرستیم و
خلایق و حرام را برایش روشن

نخواهد سوزاند زیرا که **مَا كَانُوا يَنْبَغُونَ حَتَّى تَهْتَمَّ رَسُولًا** ما تا به کسی فکر و عقل ندهیم، پیغمبر نفرستیم و حلال و حرام را برایش روشن نکنیم، عذاب نمیکیم، بنابراین همه آنها عذاب ندارند. حالا دو قول از علما در اینجا ذکر شده یک قول اینست که خدا همه آنها را میبرد به بهشت آنها را خدمت گزاران بهشتیان قرار میدهد (بچه های کفار را) یک قول هم اینست که در همانجا خدا یک امتحانی پیش میآورد و یک آتشی خلق میکند طول قیامت ۵۰ هزار سال است یک مدتی آنها را تربیت می کند، به اندازه ای که در دنیا چقدر زندگی میکردند (امتحان دنیایش چند سال میکشد) در آنجا اینها را امتحان می کند، حتی دوبرخی از روایات دارد که دستور میدهد خودتان را در آتش بیاندازید، هر کس خودش را بیاندازد معلوم میشود که مسلمان است، به بهشت میرند و هر کس نیاندازد، در جهنم می اندازندش. همینجا او را امتحان میکنند پس در این باره دو قول هست. یکی اینکه همه آنها را به بهشت میرند یک قول دیگر اینکه امتحانشان میکنند کسانی که از امتحان درآمدند بهشتی میشوند و اگر از امتحان درنیامدند بهشتی نمیشوند.

سوال: آیا اگر در توکل تلاش انسان به جانی نرسد کارش بیفیع میشود؟

جواب: ما در جلسه قبلی گفتیم که توکل اینست که ما فعالیت و کوششمان را باید در راه هدفمان انجام بدهیم، اما آن اهداف حاصل میشود، یا نمیشود، آن درست خداوند در تحت اراده الله است ما باید با دلگرمی کار را انجام بدهیم.

سوال: اگر ما کوششمان را انجام دادیم اما خدا اجازه نداد و هدف هم انجام نگرفت پس این کار و کوشش ما هدر می رود؟

جواب: البته گاهی صلاح است که شما کوششتان را بکنید. آقای کشاورز وظیفه ات اینست بکاری آبیاری کنی، زحمت را بکنی، حالا تگرگ بیاید همه را نابود بکند یا نابود نکند، آن مربوط به شما نیست، مربوط به الله است بکوقت صلاح نظام دنیا اقتضا می کند که خدا نکه دارد و برای شما نفع بدهد، میدهد بکوقت صلاح اینجور است که امسال باران نیاید تگرگ بیاید و نابود بشود، شما کار قابل را کردید، شما برای اینکه شاید آخرش درست نشود از کار و کاسی رفع ید کنید، غلط است. بکوقت صلاح میشود خدا قبول میکند بکوقت هم قبول نمی کند.

سوال: جریانهای مختلفی در شهرستانها میگذرد، پیداست دستهای مرموزی در بین هست برای ترور کردن شخصیتها یا ترور کردن شخصیتی این را توجه داشته باشید. لذا یک آقایی مطلبی نوشته است من هم به دوستان گوشزد می کنم هر چه از هر کسی نقل شد فوراً نپذیرید، بکوقت می آید نقل می کند که آن آقا قائل است به اینکه فلان مسئله اینجور است. بکوقت هم میاید میگوید که فلانی یعنی بنده گفتم که حضرت امیر (ع) مدتی متردد بود بت پرستی، یا متردد بود که خدا را بپرستد، یا بت را بپرستد. این دروغ است و سنوالی را که کرده من تکذیب کردم، باز تکذیب میکنم. علی (ع) و (انبیاء و ائمه) از روز اول تا روز آخر عمرشان

* **علی (ع) می فرمود:**
وقتی که جنگ خیلی شدت می گرفت و دنیا برای ما تنگ و تاریک می شد و همه دلها متزلزل می شد، پناه به پیغمبر گرامی می بردیم و عظمت او ما را نکه می داشت، رسول خدا (ص) همیشه با وسایل جنگی در صف اول بود.

(انبیاء و ائمه) یک آنی به آنها نگذاشته که مرد باشند خدا بهتر است، یا بت بهتر است یک آن و لحظه ای بر آنها اینجوری نگذاشته است و آنها از ابتدا تا انتها موحد بوده اند و این مسائل را بخش می کنند از این حرفها را هر چه که شنیدید قبول نفرمائید، ببینید واقعیت دارد یا ندارد و زیاد هم بخش می کنند، شما بکقدری متانت داشته باشید. سوال کنید چون دستهای مرموز سم پاش الان خیلی زیاد است.

سوال: کسیکه خانواده او (پدر و مادر) خوب نباشند به اینها میگویند که دیگر شما بیخود نروید درس بخوانید و مسلمان بشوید چون خانواده تان

خوب نبوده شما هیچی نمیشوید.

جواب: این کار غلطی است اگر انسان در اینگونه مسائل باید سراغ ایمان و اسلام تقوا برود، خدا هیچوقت برای اینکه یک پدری گنهکار بوده پسر را بدبخت نمیکند. مسلمان های صدر اسلام (مسلمان و اباض و مقداد و عمار و یاسر و امثال اینها) که مسلمان شدند، آنها پدر و مادرشان چه کاره بودند، آنها آمدند خالصترین مسلمان شدند، در درگاه خدا این حرفها نیست که پدر و مادر من آدم خوب نیست پس من بروم بدتر از آنها بشوم. تشریف بیاورید اسلام را خوب بپذیرید و عمل کنید خدا شمارا قبول میکند و چیزی که به دیگران میدهد به شما هم خواهد داد.

سوال: محکم و متشابهات قرآن یعنی چه؟

جواب: این سوال ممکن است برای خیلی ها پیش بیاید، خداوند در قرآن فرمایشش دوجور است، بعضی از سخنان خدا طوری است که همه نمیفهمند. قرآن برای یک فرد و دو فرد نیست (مثل روزنامه نیست که یکدفعه که خواندی دیگر تمام شد و رفت، دیگر دوباره نمیخواهی بخوانی) این کتاب عزیز برای همه زمانهاست خدایم خواهد اگر همه دنیا مرتب بوعلی سینا بزیانند و محقق طوسی بیاید و شیخ انصاری بزیانند باز بتوانند از این کتاب کمال استفاده را بکنند، قرآن یک چنین کتابی است، بنابراین قهراً بعضی از عباراتش برای بعضی مشکل است، نمیتواند درک کند این میشود متشابه، آنوقت این متشابه را چه باید کرد برویم سراغ محکومات یعنی بعضی از آیات هم خیلی روشن است ما بواسطه آیات روشن آیات مجمل را باید روشن کنیم (توضیح بدهیم) باید متشابهاتش در محکومات شود یعنی متشابه را با آن آیات روایاتی که وارد شده روشن کنیم. این هم حکم این مسئله است.

سوال: آیا روح ابدی است و بهشت جاودانی است یا نه؟

جواب: این مسئله را ما در تفسیر بیان کردیم. روح با پروردگار در ابتدا این فرق را دارد که روح خداوند ازلی است و روح ماها حادث است. خدا ازلی است، انسان حادث است. اما در مقام بقا، یا ماندن، خداوند همیشه هست، روح شما هم همیشه هست. روح شما همیشگی است بنابراین روح ازلی نیست ولی ابدی است پیغمبر گرامی میفرمود که: **خُلِقْتُمْ لِبِقَاةِ الْآلَمَاتِ**.

ادامه دارد